

HVA ER EN MINNELUND?

Av FAGUS-rådgiver Helge Klingberg

Begrepet "minnelund" har flere betydninger. Det kan være et gravfelt, det kan også være en samling av gamle gravminner og det kan dessuten være en minneplass på kirkegården der de som ikke har noe grav på stedet kan minnes sine døde ved å tenne et lys eller sette ned en blomsterkvast.

Begrepet minnelund har altså ulik betydning avhengig av hvem en snakker med. Ordet *minnelund* er nok en fornorskning av det svenske *minneslund*. I Sverige betyr det et gravfelt med anonyme graver.

Begrepet minnelund finnes ikke i norske kirkegårdsbestemmelser. Men vi har likevel regler om anonyme graver. Anonyme graver er her definert som urnegraver av størrelse ned til 0,5 x 0,5 m, som ikke er merket med gravminne, og hvor den enkelte grav ikke pyntes. De gjenlevende vet heller ikke nøyaktig hvor urnen er gravlagt. Det er imidlertid vanlig, og antagelig ønskelig, at det settes opp et minnesmerke på anonyme gravfelt, gjerne med et trøsteord og tilhørende blomsterplanting, hvor også besøkende kan etterlate en blomst.

På tross av at vi kan legge noe ulik betydning i det, er minnelund-begrepet såpass innarbeidet innenfor kirkegårdsmiljøet og blant folk flest, at det kanskje bør bli en offisiell betegnelse på et anonymt gravfelt.

I det siste har begrepet blitt enda mer omfangsrikt, idet noen nå også omtaler fenomenet *navnet minnelund*. Dette er å forstå som et gravfelt der urnene gravlegges i små graver, men gjerne i nærvær av etterlatte og hvor den gravlagtes navn og data settes på et minnesmerke ved siden av gravfeltet. En navnet minnelund er altså ikke anonym.

Den som leter vil finne ut at regelverket for kirkegårder (lov og forskrift) ikke gir hjemmel for å kunne anlegge en navnet minnelund. I den grad slike likevel er anlagt, har det skjedd ved dispensasjon fra regelen om gravstørrelse. Se gravferdslovens forskrift § 14 siste ledd.

Minnesmerke på en navnet minnelund, Haslum kirkegård i Bærum

Det synes å være en del interesse for denne type gravfelt. Det er et tilbud til folk som ikke kan tenke seg en tradisjonell grav, med de forpliktelser som påhviler den ansvarlige, men som heller ikke ønsker anonym gravlegging.

Mot et fastsatt gebyr kan en altså få satt navn og data inn på et minnesmerke nær graven og være garantert at det er en dekorativ blomsterplanting på stedet.

Jeg nevner for ordens skyld at minnelunden ikke er forbeholdt urnegraver. Det er ikke noe i veien for å anlegge anonym eller navnet minnelund med kistegraver.

Foto Helge Klingberg

Helge Klingberg er landskapsarkitekt og arbeider blant annet som kirkedepartementets rådgiver i kirkegårdsaker (til daglig "kirkegårdskonsulent").

Fakta-serien er et tilbud for abonnenter hos FAGUS Rådgivning. Copyright FAGUS. Ettertrykk er ikke tillatt.